

SECRETARIA GENERALIS
SYNODI

Ufficio Stampa

E-mail: media@synod.va
Tel.: (+39) 06 698.84324/84821
<https://www.synod.va>
<https://www.synodresources.org>
<https://www.prayforthesynod.va>

KONFERENCJA PRASOWA z okazji prezentacji *Instrumentum laboris* na pierwszą sesję XVI Zwyczajnego Zgromadzenia Ogólnego Synodu Biskupów, 20 czerwca 2023 r.

Prezentacja kardynała Mario Grecha, sekretarza generalnego Sekretariatu Generalnego Synodu

Dzień dobry. Dla tych, którzy są tu dzisiaj z nami, jest to rzeczywiście dobry poranek. I ufamy, że dla całego Kościoła. Ta konferencja prasowa upublicznia *Instrumentum laboris* (IL) na pierwszą sesję Zwyczajnego Zgromadzenia Ogólnego Synodu Biskupów w październiku przyszłego roku. Jak każde wydarzenie łaski, ta prezentacja jest również "dzisiaj" Boga, "dzisiaj" Kościoła, znakiem, choć małym, ale jednak znakiem. Jeśli wolisz, ta prezentacja jest ziarnem, które może przynieść obfity owoc: "trzydzieści i sześćdziesiąt i stokrotny" (Mk 4, 20). To zależy od nas wszystkich, nawet od was, drodzy dziennikarze.

Niektórzy mogą postrzegać ten obraz ziarna jako retoryczny. W rzeczywistości tekst, który prezentujemy, jest owocem procesu synodalnego, który - jak często powtarzaliśmy - zaangażował cały Kościół i wszystkich w Kościele, w kontekście "doskonalenia" Synodu Biskupów od wydarzenia do procesu, pożądanego przez papieża Franciszka (por. KE, art. 4).

Celem pierwszej fazy była "konsultacja Ludu Bożego" (KE, art. 5). Synod nie rozpoczyna się w październiku przyszłego roku, tak jakby dotychczasowa podróż była czymś zbędnym lub jedynie aktem przygotowawczym. Synod rozpoczął się 10 października 2021 r. celebracją inauguracyjną w Bazylice św. Od tego czasu pierwsza faza została podzielona na trzy etapy. Pierwszy miał miejsce w Kościołach lokalnych, po konsultacji z Ludem Bożym. Zaproszenie zostało skierowane do wszystkich, a w szczególności do peryferii i tych, którzy z tego czy innego powodu czują się wykluczeni. Drugim etapem były konferencje episkopatów, podczas których biskupi rozeznawali wkład Kościołów lokalnych. Trzecim etapem były zgromadzenia kontynentalne, z nowym poziomem rozeznania w perspektywie drugiej fazy Synodu.

To słuchanie jest konieczne, ponieważ Kościół synodalny jest z definicji "Kościółem słuchania": słuchania siebie nawzajem, aby usłyszeć, co Duch mówi do Kościoła (por. FRANCISZEK, *Przemówienie z okazji 50. rocznicy Synodu*, 17 października 2015 r.). Kościół synodalny słucha przede wszystkim Ludu Bożego, ponieważ Lud Boży, poprzez swoje uczestnictwo w proroczej funkcji Chrystusa, jest podmiotem *sensus fidei*, to znaczy tej funkcji całości ochrzczonych, która jest *nieomylna in credendo* (por. LG 12). Wiem, że wielu nie rozumie lub nie docenia tej funkcji, twierdząc, że Lud Boży nie ma narzędzi, aby zaoferować prawdziwy wkład w proces synodalny. Dla mnie jest to poważna zniewaga. I chociaż częściowo prawdą jest, że w świętym Ludzie Bożym są tacy, którzy cierpią z powodu poczucia niższości, to nie jest to ich wina! W rzeczywistości doświadczenie pokazuje coś przeciwnego: tam, gdzie biskupi zainicjowali i towarzyszyli konsultacjom, wkład był żywy i głęboki. To samo jest prawdą na poziomie parafii, zgromadzeń życia konsekrowanego lub stowarzyszeń i ruchów świeckich, gdzie osoby sprawujące władzę towarzyszyły i stymulowały konsultacje.

Nie ma potrzeby obawiać się, że słuchanie Ludu Bożego naruszyło duszpasterską funkcję biskupów. Wręcz przeciwnie, proces synodalny przywrócił biskupom owocną posługę, zarówno jako

Jako pasterze swoich Kościołów i jako członkowie organów kolegialnych, którzy zostali wezwani do uważnego rozeznania wkładu konsultacji: to znaczy najpierw w Konferencjach Episkopatu, a następnie w Zgromadzeniach Kontynentalnych. W ciągu tych dwóch lat spotkałem biskupów, którzy początkowo byli sceptyczni, ale idąc bliżej z powierzonym im Ludem Bożym, znaleźli nieoceniony skarb!

Nie boję się opisać pierwszej fazy, w którą Kościół jest zaangażowany od dwóch lat, jako procesu głębokiej wzajemności między prorocstwem a rozeznaniem: prorocstwo, ponieważ wszyscy "zostali namaszczeni przez Świętego" (1 J 2, 20); rozeznanie, ponieważ natchnienia muszą być poddane kontroli (por. 1 J 4, 1). To, co powiedział Apostoł, odnosi się do procesu synodalnego: "Nie gościście Ducha. Nie gardźcie słowami proroków, lecz wszystko badajcie, trzymajcie się tego, co dobre" (1 Tes 5:19-21).

IL jest owocem tego procesu słuchania, kulminacją "wspólnego spaceru", który służy również jako punkt wyjścia do drugiej fazy Synodu, czyli podwójnego zgromadzenia w październiku 2023 i październiku 2024 roku.

Nalegam na ten punkt, odpowiadając tym, którzy obawiają się, że wnioski Synodu zostały już napisane. Największą troską Sekretariatu Synodu i moją osobiście było to, aby zawsze szanować to, co wyłoniło się z etapów procesu synodalnego. Zrobiliśmy to już w Dokumencie Przygotowawczym, kiedy zapytaliśmy, jakie kroki "Duch Święty zaprasza nas do wzrastania jako Kościół synodalny". Zrobiliśmy to w *dokumencie dotyczącym etapu kontynentalnego*, kiedy zebraliśmy głosy Kościołów. Robimy to teraz, z IL, który powraca do całego słuchania pierwszej fazy poprzez rozeznanie zgromadzeń kontynentalnych. Chodzi o poszanowanie Ducha Świętego, który - jak często powtarza papież Franciszek - jest protagoniście procesu synodalnego. Zakładanie, że najpierw napisze się wnioski, byłoby równoznaczne z bluźnierstwem przeciwko Duchowi Świętemu (por. Mt 12, 31)!

W tekście nie znajdziecie teoretycznego, systematycznego wyjaśnienia synodalności, ale owoc doświadczenia Kościoła, podróży, w której wszyscy nauczyliśmy się więcej, idąc razem i zastanawiając się nad znaczeniem tego doświadczenia. Mogę powiedzieć, że IL jest tekstem, w którym nie brakuje głosu nikogo: świętego Ludu Bożego; pasterzy, którzy zapewnili rozeznanie kościelne poprzez swój udział; papieża, który zawsze nam towarzyszył, wspierał nas i zachęcał do pójścia naprzód. IL jest również okazją dla całego Ludu Bożego do kontynuowania rozpoczętej podróży i okazją do zaangażowania tych, którzy do tej pory nie byli zaangażowani.

Z tego powodu z przyjemnością stwierdzam, że IL nie jest dokumentem Stolicy Apostolskiej, ale całego Kościoła. Nie jest to dokument napisany przy biurku. Jest to dokument, którego wszyscy są współautorami, każdy ze względu na rolę, do jakiej został powołany w Kościele, w uległości Duchowi Świętemu. Wzywamy Ducha Świętego, aby podtrzymywał nas na dalszych etapach procesu synodalnego, abyśmy nadal "wytrwale biegli w wyznaczonym nam wyścigu, patrząc na Jezusa, pioniera i udoskonaliciela naszej wiary" (Hbr 12, 1-2).